

2. UDGIFTSPOLITIKKEN I 1994

2.1. Mål og midler i den offentlige udgiftspolitik

Danmark har i de sidste 7 år været præget af efterkrigstidens længste konjunkturbageslag karakteriseret ved lav vækst og en stadigt voksende ledighed.

Ledigheden er steget så kraftigt og rammer så bredt, at den er den væsentligste hindring for at få genskabt virkelysten i det danske erhvervsliv.

En stor ledighed er kilden til meget væsentlige samfundsøkonomiske omkostninger. Påtrængende opgaver bliver ikke løst. Virksomheder tør ikke investere. Der tabes produktion og velstand. Mennesker bliver låst fast i langtidsledighed og mister arbejdsevne. De sociale problemer vokser. Og statsunderskuddet vil stige, fordi skattegrundlaget falder og udgifterne til indkomstoverførsler stiger.

Det er derfor den dominerende opgave for den økonomiske politik herunder udgiftspolitikken at få vendt ledighedsudviklingen, uden at de positive økonomiske resultater, som er opnået, bringes i fare. For at dette kan lykkes, skal initiativ og virkelyst i den private sektor genskabes. Det kræver, at regeringen går foran med en politik, der er målrettet mod at give økonomien et kraftigt skub fremad, og som samtidig sætter ind mod de strukturproblemer, der ellers ville kunne forhindre et varigt og selv bærende opsving.

Kun en stabil og langvarig vækst i den private sektor kan fjerne statsunderskuddet, men en sikker kontrol og stram styring af de offentlige udgifter er en forudsætning for, at statsunderskuddet kan nedbringes.

Det er mål for udgiftspolitikken, at *de samlede offentlige udgifter holdes på en klart lavere stigningstakt end væksten i samfundet.*

En stram styring af de offentlige udgifter indebærer herudover en grundig politisk prioritering af de begrænsede offentlige ressourcer samt en effektiv udførelse af opgaverne, herunder en stadig fornyelse af den offentlige sektor, teknologisk, strukturelt og med hensyn til kvalitet.

Principper for styringen af de offentlige udgifter

De offentlige udgifters *omfang* fastlægges bl.a. ud fra samfundsøkonomiske hensyn. Det vil sige ud fra en analyse af, hvilken stimulerende effekt den offentlige sektor skal have på den indenlandske efterspørgsel og beskæftigelse.

Da kun en mindre del af de offentlige institutioner modtager direkte signaler fra borgerne om deres præferencer, er det tillige væsentligt, at den udgiftspolitiske styring tilvejebringer et solidt grundlag for den nødvendige *politiske prioritering* af de begrænsede offentlige ressourcer.